

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого
Кафедра цивільного права № 2

Узгоджено:

Проректор

з навчально-методичної роботи

Комаров В.В. _____

СИЛЛАБУС

навчальної дисципліни

«Реалізація житлових прав військовослужбовців та членів їх сімей»

(обов'язкова)

Рівень вищої освіти – другий (магістерський) рівень

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань – 08 «Право»

Спеціальність – 081 «Право»

Силлабус навчальної дисципліни **«Реалізація житлових прав військовослужбовців та членів їх сімей»**: галузь знань 08 «Право», спеціальність 081 «Право», освітньо-кваліфікаційний рівень другий (магістерський)

Розробники:

Явор Ольга Анатоліївна, доцент кафедри, доктор юрид. наук, доцент,

Музика Тетяна Олександрівна, асистент кафедри, канд. юрид. наук

Затверджено на засіданні кафедри цивільного права № 2

протокол № 1 від 30 серпня 2019 р.

Завідувач кафедри _____ В.Л. Яроцький

Оглав

1. Вступ.....	4
2. Анотація програми та основні модулі навчальної дисципліни.....	9
3. Вимоги викладача	12
4. Контрольні заходи результатів навчання	13
5. Показники академічної активності та додаткових освітніх досягнень студентів.....	14
6. Інформаційне забезпечення самостійної роботи студентів.....	15

1. Вступ

1. Відомості про викладачів, які викладають навчальну дисципліну «Реалізація житлових прав військовослужбовців та членів їх сімей»:

Явор Ольга Анатоліївна – доктор юридичних наук, доцент кафедри цивільного права № 2 Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

електронна адреса: yaroslava5152@mail.ru

Музика Тетяна Олександрівна – кандидат юридичних наук, асистент кафедри цивільного права № 2 Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

електронна адреса: muz.tetiana@gmail.com

Викладачі перебувають на кафедрі відповідно до їхнього розкладу занять та затвердженого кафедрою графіка проведення індивідуальних консультацій.

Контактна інформація: кафедра цивільного права № 2:

адреса – вул. Динамівська, 4, а.803

Телефон: 704-90-53, факс: 704-90-54,

електронна адреса: kafedracivil2@gmail.com

2.Ціль та завдання навчальної дисципліни.

Метою навчальної дисципліни «Реалізація житлових прав військовослужбовців та членів їх сімей» є формування у студентів предметних компетентностей у сфері здійснення та захисту житлових прав військовослужбовцями та членами їх сімей, опанування системи знань, вмінь та навичок у сфері житлових правовідносин, розуміння їхніх об'єкта та змісту, визначення правового статусу військовослужбовців та членів їх сімей як учасників житлових правовідносин, надання цілісного уявлення про житлові

права та обов'язки військовослужбовців та членів їх сімей та правові стандарти їх дотримання в сучасному цивільному та житловому законодавстві, законодавстві про соціальний захист військовослужбовців та членів їх сімей, а також визначення системи заходів юридичної відповідальності в разі порушення житлових прав військовослужбовців та членів їх сімей.

Завданнями навчальної дисципліни є ознайомлення студентів із:

- необхідними теоретичними положеннями, виробленими доктриною цивільного, житлового права та права соціального захисту військовослужбовців та членів їх сімей;
- нормативно-правовим матеріалом (джерелами цивільного, житлового права та права соціального захисту військовослужбовців та членів їх сімей);
- судовою та іншою практикою застосування норм у сфері реалізації житлових прав військовослужбовців та членів їх сімей.

3. Місце навчальної дисципліни в структурі освітньо-професійної програми:

Дисципліна «Реалізація житлових прав військовослужбовців та членів їх сімей» належить до навчальних дисциплін, яка має міждисциплінарний характер та охоплює узагальнені проблеми філософії, теорії та практики права людини на достатній життєвий рівень, на житло узагалі та житлових прав військовослужбовців та членів їх сімей зокрема, національного міжнародного та європейського права у галузі забезпечення прав військовослужбовців та членів їх сімей, а також відповідальності в разі порушення житлових прав військовослужбовців та членів їх сімей.

Ця дисципліна послідовно розкриє основні доктрини, принципи, а також змістовні та інституціональні аспекти прав та обов'язків військовослужбовців та членів їх сімей як учасників житлових правовідносин у сьогodнішній правовій реальності. Вона ґрунтується на розумінні нагальної необхідності забезпечення військовослужбовцям та членам їх сімей належного життєвого

рівня, а саме такої його складової, як забезпечення їх житлом, як практичних та ефективних правових можливостей реалізовувати свої інтереси та потреби, що забезпечуються широким спектром зобов'язань з боку держави.

Під час вивчення навчальної дисципліни «Реалізація житлових прав військовослужбовців та членів їх сімей» використовуються знання з таких навчальних курсів як «Теорія держави і права», «Конституційне право», «Цивільне право», «Цивільний процес», «Реалізація житлових прав військовослужбовців та членів їх сімей», «Адміністративне право».

Основні положення навчальної дисципліни «Реалізація житлових прав військовослужбовців та членів їх сімей» у подальшому можуть бути застосовані в навчальному процесі під час опанування таких дисциплін, як «Реалізація житлових прав військовослужбовців та членів їх сімей – порівняльно-правовий аспект», «Міжнародне приватне право», «Договірне право».

4. Опис навчальної дисципліни:

- кількість кредитів ЕКТС - 1,5;
- загальна кількість годин - 45;
- термін викладання – 2-й курс, 3-й семестр.

5. Предметні компетентності здобувача вищої освіти, сформованих в результаті освоєння навчальної дисципліни «Реалізація житлових прав військовослужбовців та членів їх сімей»:

ПК – 1. Знання положень Конвенції з захисту прав людини та основоположних свобод щодо гарантованих прав і свобод військовослужбовців та членів їх сімей.

ПК – 2. Знання прецедентної практики Європейського суду з прав людини щодо захисту житлових прав військовослужбовців та членів їх сімей.

ПК – 3. Розуміння співвідношення цивільного та житлового права, а також спеціальних норм щодо військовослужбовців та членів їх сімей.

ПК – 4. Уміння працювати з джерелами житлового права.

ПК – 5. Навички застосування аналогії права та аналогії закону для подолання прогалин у правовому регулюванні відносин реалізації житлових прав військовослужбовців та членів їх сімей.

ПК – 6. Знання основних засад (принципів) житлового права, інституту реалізації житлових прав військовослужбовців та членів їх сімей та їх змісту.

ПК – 7. Навички застосування норм матеріального і процесуального права під час вирішення житлово-правових казусів.

ПК – 8. Знання видів житлових правовідносин за участю військовослужбовців та членів їх сімей і підстав їх виникнення, зміни та припинення.

ПК – 9. Знання елементів житлових правовідносин за участю військовослужбовців та членів їх сімей.

ПК – 10. Знання прав та обов'язків учасників правовідносин з реалізації житлових прав військовослужбовців та членів їх сімей, способів їх захисту.

ПК – 11. Уміння моделювати правові ситуації щодо правовідносин з реалізації житлових прав військовослужбовців та членів їх сімей у навчанні та практичній діяльності.

ПК – 12. Здатність виявляти проблеми, що виникають у сфері з реалізації житлових прав військовослужбовців та членів їх сімей, аналізувати їх та пропонувати способи їх вирішення.

ПК – 13. Уміння грамотно і точно формулювати особисту точку зору зі спірних питань стосовно реалізації житлових прав військовослужбовців та членів їх сімей та належним чином її аргументувати.

ПК – 14. Навички консультування з питань здійснення та захисту житлових прав військовослужбовців та членів їх сімей.

ПК – 15. Вміння вільно орієнтуватися в чинному законодавстві у сфері реалізації житлових прав військовослужбовців та членів їх сімей та застосовувати його на практиці.

ПК – 16. Навички здійснення самостійного аналізу та тлумачення нормативно-правових актів, що регулюють відносини зі здійснення житлових прав військовослужбовців та членів їх сімей.

ПК – 17. Навички збору і аналізу інформації щодо правового регулювання відносин реалізації житлових прав військовослужбовців та членів їх сімей з національних і міжнародних джерел.

ПК – 18. Навички використання інформаційних технологій та баз даних при здійсненні пошуку необхідної інформації щодо правового регулювання відносин по реалізації житлових прав військовослужбовців та членів їх сімей.

ПК – 19. Здатність здійснювати правову кваліфікацію договорів у сфері реалізації житлових прав військовослужбовців та членів їх сімей.

ПК – 20. Знання правил, методів, прийомів і засобів юридичної техніки та вміння їх застосовувати на практиці під час складання договорів та документів у сфері реалізації житлових прав військовослужбовців та членів їх сімей.

ПК – 21. Здатність до самоосвіти у сфері реалізації житлових прав військовослужбовців та членів їх сімей.

ПК – 22. Знання нормативно-правових актів та інших документів з питань реалізації житлових прав військовослужбовцями та членами їх сімей, що належать до компетенції органу військового управління, з'єднання, військової частини, військового навчального закладу, установи та організації ЗС України.

ПК – 23. Уміння забезпечувати правильне застосування нормативно-правових актів та інших документів у сфері реалізації житлових прав військовослужбовцями та членами їх сімей, подавати командиру (начальнику) пропозиції щодо вирішення правових питань.

ПК – 24. Уміння розглядати у межах компетенції проекти нормативних актів та інших документів стосовно реалізації житлових прав військовослужбовцями та членами їх сімей, які надійшли для погодження, та готувати пропозиції до них.

ПК – 25. Уміння забезпечувати в установленому порядку представлення інтересів органу військового управління, з'єднання, військової частини, військового навчального закладу, установи та організації Збройних Сил України в судах та інших юрисдикційних органах з питань реалізації житлових прав військовослужбовцями та членами їх сімей.

ПК – 26. Уміння організувати роботу, пов'язану з укладенням договорів (контрактів) у сфері реалізації житлових прав військовослужбовцями та членами їх сімей, брати участь у їх підготовці та здійсненні заходів, спрямованих на виконання відповідних договірних зобов'язань, забезпечення захисту майнових прав і законних інтересів органу військового управління, з'єднання, військової частини, військового навчального закладу, установи та організації Збройних Сил України, а також погоджувати (візувати) проекти відповідних договорів за наявності погодження (візи) керівників заінтересованих структурних підрозділів.

ПК – 27. Уміння організувати претензійну та позовну роботу стосовно реалізації житлових прав військовослужбовцями та членами їх сімей.

ПК – 28. Уміння аналізувати, у межах компетенції, документи щодо реалізації житлових прав військовослужбовцями та членами їх сімей, що надійшли від правоохоронних і контролюючих органів, матеріали перевірок, ревізій, інвентаризацій.

ПК – 29. Уміння готувати правові висновки за фактами виявлених правопорушень у сфері реалізації житлових прав військовослужбовцями та членами їх сімей та брати участь в організації роботи з відшкодування шкоди.

ПК – 30. Уміння надавати правову допомогу військовослужбовцям та працівникам Збройних Сил України стосовно реалізації житлових прав військовослужбовцями та членами їх сімей.

ПК – 31. Уміння роз'яснювати практику застосування законодавства, надавати консультації з питань реалізації житлових прав військовослужбовцями та членами їх сімей.

ПК – 32. Уміння забезпечувати у межах компетенції правильне застосування норм законодавства, що стосуються житлових прав і законних інтересів військовослужбовців, членів їх сімей та працівників Збройних Сил України, подавати пропозиції командирі (начальнику) щодо поновлення порушених прав.

У результаті освоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен демонструвати наступні результати навчання¹:

РНС НД – 1.1. Демонструвати знання положень Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод щодо гарантованих прав і свобод військовослужбовців та членів їх сімей.

РНС НД – 1.2. Визначати особливості житлового права з урахуванням специфіки його предмета і методів правового регулювання.

РНС НД – 1.3. Розуміти значення договору у регулюванні житлових правовідносин за участю військовослужбовців та членів їх сімей.

РНС НД – 1.4. Демонструвати знання понятійного апарату в сфері житлового права та навички його застосування.

РНС НД – 1.5. Демонструвати знання та розуміння особливостей житлових відносин за участю військовослужбовців та членів їх сімей та їх правового регулювання.

РНС НД – 1.6. Демонструвати знання основних правових інститутів житлового права та розуміння їх змісту.

РНС НД – 1.7. Виявляти проблеми у правовому регулюванні відносин із забезпечення житлових прав військовослужбовців та членів їх сімей і

---

¹ Експлікація результатів освоєння навчальної дисципліни і результатів навчання за спеціальністю і спеціалізацією освітньо-професійної програми визначається в карті результатів навчання, сформульованих у термінах компетентностей (Додаток 2).

пропонувати способи їх вирішення відповідно до принципів захисту прав людини, її основоположних свобод.

РНС НД – 1.8. Здійснювати аналіз підстав виникнення правовідносин із реалізації житлових прав військовослужбовців та членів їх сімей.

РНС НД – 1.9. Здатність здійснювати юридичну кваліфікацію відносин із реалізації житлових прав військовослужбовців та членів їх сімей.

РНС НД – 1.10. Визначати правосуб'єктність учасників правовідносин із реалізації житлових прав військовослужбовців та членів їх сімей, їх права та обов'язки.

РНС НД – 1.11. Надавати консультації щодо особливостей здійснення прав та виконання обов'язків учасниками відносин із реалізації житлових прав військовослужбовців та членів їх сімей та способів захисту їх прав, свобод та інтересів.

РНС НД – 1.12. Демонструвати знання умов і порядку надання житла військовослужбовцям та членам їх сімей.

РНС НД – 1.13. Демонструвати знання підстав, умов і порядку припинення права на житло військовослужбовців та членів їх сімей.

РНС НД – 1.14. Визначати права військовослужбовців та членів їх сімей на житло, порядок і способи їх захисту.

РНС НД – 1.15. Здатність визначати види правових режимів, за якими надається житло військовослужбовцям та членам їх сімей, та пояснювати їх зміст.

РНС НД – 1.16. Здійснювати аналіз змісту договорів у сфері реалізації житлових прав військовослужбовців та членів їх сімей.

РНС НД – 1.17. Підготувати проекти договорів у сфері реалізації житлових прав військовослужбовців та членів їх сімей.

РНС НД – 1.18. Застосовувати нормативно-правові акти при вирішенні проблемних питань у сфері реалізації житлових прав військовослужбовців та членів їх сімей.

РНС НД – 1.19. Демонструвати знання положень законодавства щодо позитивних обов'язків держави по реалізації житлових прав військовослужбовцями та членами їх сімей.

РНС НД – 1.20. Здатність продемонструвати знання положень чинного законодавства щодо встановлення факту наявності підстав здійснення житлових прав військовослужбовцями та членами їх сімей.

РНС НД – 1.21. Визначати права та обов'язки військовослужбовців та членів їх сімей у сфері житлового права, порядок і способи захисту прав.

РНС НД – 1.22. Визначати права та обов'язки органів та посадових осіб, уповноважених у сфері реалізації житлових прав військовослужбовців та членів їх сімей.

РНС НД – 1.23. Здатність визначати форми, підстави та порядок реалізації житлових прав військовослужбовцями та членами їх сімей, позбавлених батьківського піклування.

РНС НД – 1.24. Здійснювати системний аналіз колізійних норм житлового права.

РНС НД – 1.25. Відшукувати необхідну інформацію щодо регламентації житлових відносин за участю військовослужбовців та членів їх сімей, використовуючи інформаційні технології і бази даних.

РНС НД – 1.26. Здатність організувати правову роботу, спрямовану на правильне застосування, додержання вимог законодавства з питань реалізації житлових прав військовослужбовців та членів їх сімей.

РНС НД – 1.27. Здатність перевіряти відповідність вимогам законодавства проектів наказів, інших документів правового характеру щодо реалізації житлових прав військовослужбовців та членів їх сімей, що подаються на підпис командирові військової частини, та візувати їх після погодження з відповідними службовими особами.

РНС НД – 1.28. Здатність надавати правову допомогу при проведенні службових розслідувань за фактами правопорушень у сфері реалізації житлових прав військовослужбовців та членів їх сімей.

РНС НД – 1.29. Здатність надавати правову допомогу службовим особам військової частини в дотриманні законодавства з питань реалізації житлових прав військовослужбовців та членів їх сімей.

РНС НД – 1.30. Здатність інформувати особовий склад про законодавство та практику його застосування, давати консультації з питань, що стосуються реалізації житлових прав військовослужбовців та членів їх сімей.

2. Анотація програми та основні модулі навчальної дисципліни

2.1. Анотація програми навчальної дисципліни

Модуль 1. Реалізація житлових прав військовослужбовців та членів їх сімей.

Загальна характеристика житлових правовідносин. Предмет і метод житлового права, його місце в системі приватного права. Основні засади житлового права. Загальні положення житлового законодавства. Структура житлових правовідносин: суб'єкти, житло як особливий об'єкт, зміст. Особливості житлових правовідносин за участю військовослужбовців та членів їх сімей. Загальна характеристика законодавства з питань реалізації житлових прав військовослужбовців та членів їх сімей.

Особливості правового статусу військовослужбовців та членів їх сімей як суб'єктів житлових правовідносин, коло цих суб'єктів правовідносин, їх права та обов'язки, відповідальність.

Позитивні обов'язки держави щодо реалізації житлових прав військовослужбовців та членів їх сімей. Обов'язок держави забезпечити військовослужбовців жилими приміщеннями, його альтернативи. Норми і вимоги до жилих приміщень. Казарми, сімейні гуртожитки. Службові жилі приміщення. Обов'язок військової частини орендувати житло для забезпечення ним військовослужбовців, які проходять військову службу за призовом осіб

офіцерського складу. Грошова компенсація за піднайм (найм) жилого приміщення.

Реалізація права на житло військовослужбовцями та членами їх сімей.
Умови отримання житлових приміщень військовослужбовцями. Розмір і порядок виплати військовослужбовцям грошової компенсації за піднайом (найом) ними жилих приміщень. Припинення права військовослужбовців на службове житлове приміщення. Черги на отримання жилих приміщень. Пільги військовослужбовцям і членам їх сімей, які перебувають на їх утриманні.

Відповідальність у разі порушення житлових прав військовослужбовців та членів їх сімей, її суб'єкти, підстави та умови.

2.2. Основні модулі навчальної дисципліни

№	Модуль/ назва	Кількість кредитів в ECTS	Всього годин	Аудиторні заняття (контактні)				Самостійна робота студентів
				Лекції	Практичні заняття	Семіна рські заняття	Інші види занять	
1	Модуль 1 Реалізація житлових прав військовослужбовців та членів їх сімей	1,5	45	10	10	–	–	25
Разом:		1,5	45	10	10			25

3. Вимоги викладача

Під час вивчення навчальної дисципліни «Реалізація житлових прав військовослужбовців та членів їх сімей» до студента висуваються такі основні вимоги:

- систематичне відвідування лекцій;
- написання конспекту лекції;
- самостійне опрацювання інформації з джерел житлового права;

- самостійне опрацювання тем в цілому чи окремих питань, які розраховані на самостійне вивчення;
- систематична підготовка до практичних занять;
- своєчасність, якість та самостійність виконання завдань;
- активна участь в обговоренні питань на практичних заняттях;
- виконання контрольних (інших письмових) робіт;
- оволодіння знаннями;
- дотримання оголошеного викладачем порядку відпрацювання тем пропущених занять та ліквідація заборгованостей відповідно до графіку індивідуальних консультацій викладача.
- додержання норм академічної поведінки та етики.

4. Контрольні заходи результатів навчання

Контроль знань в рамках навчальної дисципліни «Реалізація житлових прав військовослужбовців та членів їх сімей» здійснюється шляхом заліку з урахуванням бально-рейтингової системи за результатами практичних занять.

Поточний контроль знань студентів здійснюється шляхом оцінювання активності студентів на практичних заняттях (усного опитування на практичних заняттях), перевірки виконаних завдань, самостійної роботи.

4.1. Розподіл балів між формами організації навчального процесу і видами контрольних заходів:

лекції - 0 балів;

практичні заняття - 75 балів;

виконання завдань СРС - 25 балів;

Разом: 100 балів.

Якщо студент набрав протягом семестру за підсумками поточного контролю менше 35 балів з навчальної дисципліни, то він одержує оцінку «незараховано».

4.2. Шкала підсумкової оцінки знань студентів

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни «Реалізація житлових прав військовослужбовців та членів їх сімей» виставляється в залікову книжку у вигляді: «зараховано» або «незараховано» відповідно до такої шкали:

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за 100-бальною шкалою, що використовується в Національному юридичному університеті імені Ярослава Мудрого
A	Зараховано – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	90 – 100
B	Зараховано – вище середнього рівня з кількома помилками	80 – 89
C	Зараховано – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок	75 – 79
D	Зараховано – непогано, але зі значною кількістю недоліків	70 – 74
E	Зараховано – виконання задовольняє мінімальні критерії	60 – 69
FX	Незараховано – потрібно попрацювати перед тим, як перескладати	35 – 59
F	Незараховано – необхідна серйозна подальша робота, обов'язковий повторний курс	1 – 34

4.3. Методи педагогічного контролю

а) традиційні методи:

- *методи усного контролю*: індивідуальне опитування, розв'язання практичних завдань;

- *методи письмового контролю*: розв'язання тестових завдань, контрольні роботи, есе у рамках запропонованих тем, аналіз чинного законодавства, судової практики, рішень Європейського Суду з прав людини.

б) методи самоконтролю:

- уміння самостійно оцінювати свої знання; - уміння самостійно аналізувати і оцінювати відповіді інших студентів, виявляти допущені помилки.

5. Самостійна робота, показники академічної активності та додаткових освітніх досягнень студентів

- виконання домашніх завдань, підготовка до практичних занять;
- доопрацювання матеріалів лекції;
- робота в інформаційних мережах;
- опрацювання додаткової літератури;
- складання конспектів тем, що виносяться на самостійне вивчення;
- творча робота студента (виконання науково-дослідних завдань з обраної проблематики, написання рефератів, есе тощо).

6. Інформаційне забезпечення самостійної роботи студентів.

1. Галянтч М. К., Дрішлюк А. І., Лічман Л. Г. Здійснення та судовий захист суб'єктивних житлових прав / за заг. ред. В. В. Луця. Київ; Тернопіль: Підручники і посібники. 2009. 496 с.
2. Галянтч, М. К. Житлове право України. Київ: Юрінком Інтер, 2007. 528 с.
3. Галянтч М. К. Значення Цивільного кодексу України у правовому регулюванні житлових відносин. *Право України*. Київ, 2014. № 2. С. 162–170.
4. Галянтч М. К. Методологічні засади дослідження житлового права України. *Методологія приватного права (теоретичний дискурс та практика застосування)* : матеріали міжнар. наук.-теорет. конф., присвяч. 20-річчю НДІ приват. права і підприємництва ім. акад. Ф. Г. Бурчака НАПрН України (10 черв. 2016 р.). Київ, 2016. С. 21–25.
5. Галянтч М. К., Самойленко Г. В. Характеристика житла за законодавством України та у практиці Європейського суду з прав людини. *Право України*. Київ, 2015. № 4. С. 88–96.

6. Галянтич, М. К. Теоретико-правові засади реалізації житлових прав громадян в умовах ринкових перетворень: монографія. Київ: НДІ приватного права і підприємництва АПН України, 2006. 512 с.

7. Галянтич М. К. Формування державної житлової політики в Україні. *Спогади про Людину, Вченого, Вчителя : до 60-річчя від Дня народж. проф. Ірини Миколаївни Кучеренко*. Київ: АртЕк, 2016. С. 101–113.

8. Заєць К. В. Цивільно-правові способи захисту житлових прав в Україні: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.03 / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького. Київ, 2016. 19 с.

9. Зіняк Л. В. Сучасний стан житлового забезпечення військовослужбовців: порівняльний аналіз. *Юрист України : наук.-практ. журн.* 2018. № 2. С. 49–55.

10. Костін О. Ю. Проблеми застосування законодавства, що регулює житлове забезпечення військовослужбовців та працівників правоохоронних органів. *Правове забезпечення оперативно-службової діяльності: актуальні проблеми та шляхи їх вирішення*. Харків : Право, 2016. Вип. 7 : Матеріали постійного діючого наукового-практичного семінару (м. Харків, 27 трав. 2016 р.).

11. Куриліна О. В. Категорія «житло» та його різновиди в позитивному праві України. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: юриспруденція*. Одеса, 2015. Вип. 15. Т. 2. С. 33–36.

12. Мельник А. Забезпечення військовослужбовців та членів їхніх сімей житлом: історико-правовий аналіз. *Підприємництво, госп-во і право*. Київ, 2018. № 4. С. 92–95.

13. Москаленко, А. Інститут службового житла для військовослужбовців: загальна характеристика. *Підприємництво, госп-во і право*. Київ, 2016. № 6. С. 29–32.

14. Пленюк М. Д. Особливості механізму правового регулювання користування житлом. *Часопис Київського університету права*. Київ, 2016. № 4. С. 203–207.

15. Ткачук О. М. Житлове законодавство України: постатейний покажчик правових позицій Верховного Суду України. Харків: Право, 2017. 104 с.

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України: Конституція, Закон від 28.06.1996р. № 254к/96-ВР URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>.
2. Житловий кодекс Української РСР: закон від 30 червня 1983 р. № 5464-X зі змін. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5464-10>.
3. Цивільний кодекс України: Закон України від 16.01.2003 № 435-IV. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/435-15>.
4. Сімейний кодекс України: Закон України від 10.01.2002р. № 2947-III. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2947-14>.
5. Про військовий обов'язок і військову службу: Закон України від 25 березня 1992 року № 2232-XII зі змін. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2232-12>.
6. Про Збройні Сили України : Закон України від 6 грудня 1991 р. № 1934-XII. Відомості Верховної Ради України. 1992. № 9. С. 108.
7. Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей: Закон України від 20 груд. 1991 року № 2011-XII зі змін. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2011-12>.
8. Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту: Закон України від 22 жовт. 1993 року № 3551-XII зі змін. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3551-12/ed20170416>.
9. Деякі питання забезпечення житлом військовослужбовців та інших громадян: постанова КМУ від 2 вер. 2015 р. № 728. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/728-2015-%D0%BF>.
10. Про затвердження Інструкції з організації забезпечення військовослужбовців Збройних Сил України та членів їх сімей жилими

приміщеннями: наказ Мін. оборони України від 31.07.2018 № 380. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1020-18>.

11. Про затвердження Порядку забезпечення військовослужбовців та членів їх сімей житловими приміщеннями: постанова КМУ від 3 серпня 2006 р. № 1081 зі змін. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1081-2006-%D0%BF>.

12. Про затвердження Порядку надання та позбавлення статусу учасника бойових дій осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України і брали безпосередню участь в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення чи у здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації в Донецькій та Луганській областях, забезпеченні їх здійснення: постанова КМУ від 20 серпня 2014 р. № 413 зі змін. URL: <https://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/413-2014-%D0%BF/paran10#n10>.

13. Про затвердження Порядку кредитування будівництва та придбання житла для військовослужбовців Збройних Сил та інших військових формувань: постанова КМУ від 28 січня 2004 р. N 88 зі змін. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/88-2004-%D0%BF>.

14. Про розмір і порядок виплати грошової компенсації військовослужбовцям Збройних Сил, Національної гвардії, Служби безпеки, Служби зовнішньої розвідки, Державної прикордонної служби, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації, Державної спеціальної служби транспорту, Управління державної охорони та військовослужбовцям, відрядженим до Міністерства освіти і науки, Державного космічного агентства, за піднайом (найом) ними житлових приміщень: постанова КМУ від від 26 червня 2013 р. № 450 зі змін. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/450-2013-%D0%BF>. Про державну реєстрацію актів цивільного стану: Закон України від 01.07.2010р. № 2398-VI [Електрон. ресурс] // Офіц. веб-сайт Верхов. Ради України. Законодавство України. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2398-17>.

Інтернет ресурси:

1. Офіційний сайт бібліотеки Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого» <http://library.nulau.edu.ua>.
2. Міністерство оборони: офіційний веб сайт <http://www.mil.gov.ua/>.
3. Єдиний державний реєстр судових рішень <http://www.reyestr.court.gov.ua/>.